

Gedragscode

	DB	GMR	RVT
	dd:dec 2022	dd: april 2023	dd: april 2023
Opgesteld door: PvA en NE			Versie 1

Inleiding

Je thuis voelen op school is een belangrijke basisvoorwaarde om als kind tot leren te komen op school, om als leraar met plezier je werk te doen en om als ouder/verzorger een goed contact te hebben met de school. Ouders begeleiden hun kinderen volgens hun eigen normen en waarden en kiezen een school die daar zo goed mogelijk bij past. Het schoolteam, de kinderen en indirect ook de ouders dragen ieder op hun eigen wijze bij aan een prettig en veilig schoolklimaat. De meeste omgangsvormen spreken voor zich en zijn diepgeworteld in een cultuur van ongeschreven regels.

Een veilig leer- en werkklimaat is een voorwaarde om te komen tot een gezonde groei en ontwikkeling van leerlingen en medewerkers in het basisonderwijs. Om dit te realiseren is een kader belangrijk waarin afspraken worden gemaakt en gedeelde waarden worden vastgelegd. Uitgangspunt is dat medewerkers, kinderen, ouders en alle anderen die binnen de scholen actief zijn elkaar gelijkwaardig en met respect behandelen.

Deze algemene gedragscode geldt voor iedereen die betrokken is bij Stichting Edu-Ley. De gedragscode is een richtlijn voor een wenselijke houding voor wat betreft de omgang met en tussen leerlingen, medewerkers, ouders en andere betrokkenen en dient een bijdrage te leveren aan het creëren van een veilig leer- en werkklimaat op school. Deze code moet aan iedereen duidelijkheid verschaffen over wat door Stichting Edu-Ley respectvol en als wenselijk wordt gezien en aan welke regels iedereen zich dient te conformeren.

De gedragscode is een middel om ongewenst gedrag te signaleren en bespreekbaar te maken en mag het spontane omgaan met elkaar niet belemmeren. Ongewenst gedrag dat niet in deze code of een andere beleidsnotitie is beschreven, wordt niet automatisch toelaatbaar geacht.

De gedragscode:

- *Helpt medewerkers om professionele grenzen te bewaken;*
- *Maakt het mogelijk elkaar aan te spreken op het naleven van gezamenlijk vastgestelde gedragsregels en helpt ongewenst gedrag te voorkomen;*
- *Bevat afspraken over bescherming van persoonsgegevens, gebruik van informatietechnologie en sociale media en het voorkomen van ongewenst gedrag;*
- *Is een toetssteen bij klachtbehandeling door het bevoegd gezag.*

Wettelijk kader

De Wet is altijd leidend. Daarnaast betekent het kiezen voor een school ook dat medewerkers, leerlingen en ouders zich conformeren aan de regels van een school.

Voor het primair onderwijs bestaat – in tegenstelling tot andere beroepsgroepen – geen algemeen geldende gedrags-/beroepscode. Schoolbesturen zijn zelf aan zet om een gedragscode vast te stellen waarin wordt aangegeven welk gewenst en professioneel gedrag van medewerkers verwacht wordt. Per 1 augustus 2015 is voor scholen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs de wettelijke bepaling over de sociale veiligheid van leerlingen op school in werking getreden.

In een veiligheidsplan is minimaal opgenomen:

- Overzicht van preventieve maatregelen die de school neemt om ongewenste omgangsvormen te voorkomen en schoolveiligheid te bevorderen.
- Procedures en protocollen bij incidenten rondom agressief gedrag, pesten, discriminatie, seksuele intimidatie, LHBT+-intimidatie en huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Gedragsregels (schoolnorm voor acceptabel gedrag).
- Sanctie- en aangiftebeleid.
- Verdeling van de wettelijk vastgestelde taken en functies op gebied van veiligheid: vertrouwens- en/of contactpersoon, coördinatie pestbeleid, aanspreekpunt in het kader van pesten, bedrijfshulpverlener en preventiemedewerker.
- Calamiteitenplan: opvang, nazorg en informatievoorziening.
- Algemeen privacyreglement ten behoeve van de privacybescherming van medewerkers, ouders en leerlingen, ook ten aanzien van de samenwerking en uitwisseling van gegevens met externe partners.
- Weergave hoe er inzicht wordt gehouden in de veiligheidsbeleving van medewerkers en leerlingen en in de aard en omvang van incidenten.
- Social media protocol Edu-Ley
- Protocol ongewenst gedrag Edu-Ley

Een aantal van deze aspecten is opgenomen in de gedragscode. Op de scholen zijn er ook nog aparte school specifieke documenten ter ondersteuning van het veiligheidsplan

1. Gedragscode Medewerkers

(o.a. leerkrachten, directieleden, onderwijsondersteuners, stagiaires en vrijwilligers)

Inleiding

Het is nuttig ongeschreven regels tot geschreven regels te maken. Een organisatie die deze gedragsregels als basis heeft, staat stevig in zijn schoenen. Iedereen weet wat er wordt verwacht en weet dat je op elkaar kunt rekenen. In voorkomende situaties kan worden gerefereerd aan de gedragsregels. De gedragsregels vormen een preventie voor conflicten. De directeur bewaakt de gedragscode op schoolniveau.

De wijze waarop medewerkers met leerlingen omgaan, de omgang tussen medewerkers onderling, het omgaan van medewerkers met ouders, bepaalt mede de schoolcultuur.

Uitgangspunten

- Wij accepteren en respecteren elkaar.
- Wij onderschrijven het uitgangspunt dat mannen en vrouwen, jongens en meisjes gelijkwaardig zijn.
- Wij geven de ruimte aan persoonsgebonden of cultuurgebonden verschillen, zolang deze niet in conflict komen met de algemene gedragsregels.
- Wij scheppen een klimaat waar kinderen en volwassenen zich veilig voelen.
- Wij bevorderen een klimaat waarin voor kinderen en volwassenen voorwaarden aanwezig zijn om zich een positief zelfbeeld te vormen.
- Er wordt veel aandacht besteed aan zelfredzaamheid en weerbaar gedrag.
- Op school zorgen we goed voor onze eigen materialen, die van een ander en van de school en zorgen we er samen voor dat de school er netjes en verzorgd uitziet.
- Van iedereen binnen de school wordt verwacht dat hij zich aan de vastgestelde gedragsregels houdt.
- De gedragsregels komen regelmatig terug binnen teamvergaderingen en klassengesprekken.

Richtlijnen

Bij zaken die niet in dit document worden genoemd beslist de directie. Dit gebeurt zoveel mogelijk na overleg met het team.

Deze gedragsregels dienen als richtlijnen te worden gehanteerd.

Algemeen

Stichting Edu-Ley is een organisatie waar de medewerkers zoveel mogelijk tegemoet komen aan de behoeften, competenties, autonomie en relaties met elkaar.

Dat doen wij door:

Rekening te houden met verschillen door

- Iedereen in zijn waarde te laten,
- Het goede voorbeeld te geven,
- Te reflecteren.

Het creëren van een constructieve, professionele en veilige, open werksfeer door:

- Het goede voorbeeld te geven,
- Het bespreken van problemen volgens het concept, ik zie, ik hoor.....klopt dat?
- De mogelijkheid om één teamlid in vertrouwen te nemen en om raad te vragen,
- Het nemen van verantwoordelijkheid; problemen kunnen alleen worden opgelost als betrokkenen met elkaar het probleem bespreken, hulp aan te bieden,
- Persoonlijke zaken (brieven, e-mails et cetera) alleen met derden te delen met wederzijds goedvinden,
- De doelstellingen van de school uitgangspunt voor handelen en gedragingen telaten zijn.

Het streven naar gelijkwaardigheid binnen de school. Daar horen de volgende gedragingen niet bij:

- Grappen met seksueel en/of racistisch getinte, discriminerende en/of op geloofsovertuiging gerichte, vernederende strekking naar anderen, zowel verbaal als non-verbaal,
- Seksueel en/of racistisch getinte, discriminerende of op geloofsovertuiging gerichte toespelingen of insinuaties, direct of indirect. Wij bedoelen hier ook opmerkingen over of vragen naar uiterlijk of gedrag van een ander,
- Handtastelijkheden die als vernederend kunnen worden ervaren door een ander,
- Grof taalgebruik of schuttingtaal, ook niet via internet.

Mobiele telefoon

Medewerkers maken onder leestijd geen gebruik van hun mobiele telefoon op school voor privé gelegenheden. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan hiervan afgeweken worden in overleg met de directeur.

Communicatie

Communicatie met de media vindt uitsluitend plaats met toestemming van de directie of het College van Bestuur (CvB).

Het publiceren van artikelen in bijvoorbeeld vaktijdschriften vindt onder de volgende voorwaarden plaats:

- Een publicatie mag niet direct dan wel indirect leiden naar Stichting Edu-Ley;
- Interne informatie van Stichting Edu-Ley kan zonder instemming van het CvB niet worden gebruikt in of voor publicaties;
- Bij plaatsen/publiceren van artikelen gaat het CvB akkoord met ondertekening met naam en positie binnen het onderwijs, bijvoorbeeld directeur PO;
- Bij twijfel over de inhoud van een publicatie verwacht het CvB overleg en met/na akkoord: een publicatie.

Schriftelijke communicatie naar ouders vindt altijd plaats via het portaal van de school.

Conflicten

Bij conflicten tussen collega's onderling of personeelslid en leidinggevende wordt eerst geprobeerd om hier samen uit te komen. Wanneer dit niet mogelijk blijkt, kan de hulp van de leidinggevende (bij conflicten tussen collega's onderling) of van het bestuur (bij conflicten tussen personeelslid en leidinggevende) worden ingeroepen. De betrokkenen of de leidinggevende /bestuurder informeren de "tegenpartij", alvorens het gesprek aan te gaan.

Omgang met leerlingen

Algemeen

Aanspreekvorm

Medewerkers in de school worden door de leerlingen aangesproken conform de schoolafspraken.

Schriftelijk en beeldend materiaal binnen de school

Er wordt geen beeldend en schriftelijk materiaal gebruikt waarin de ander wordt voorgesteld als minderwaardig of als lustobject.

Thuis uitnodigen

Leerlingen worden niet op initiatief van de leerkracht, alleen bij hem/haar thuis uitgenodigd. Wanneer een groep leerlingen een leerkracht bezoekt bijvoorbeeld in verband met ziekte, gebeurt dit alleen met (schriftelijke) instemming van de ouders en met medeweten van de directeur.

Digitale contacten

Personeelsleden hebben geen individuele contacten via internet, twitter, Instagram, facebook etc. met (ex)leerlingen. Professionele individuele contacten via een elektronische werkomgeving zijn wel toegestaan. Personeelsleden profileren zich niet via social media in relatie tot hun beroep.

Nablijven

Leerlingen worden buiten schooltijd niet langer dan een kwartier op school gehouden tenzij anders met de ouders/verzorgers is besproken. Wanneer een leerling na schooltijd op school wordt gehouden, worden ouders/verzorgers en de directie op de hoogte gebracht. Als de leerling samen met de leerkracht in de klas blijft, blijft de deur open staan en wordt een collega ingelicht.

Afgesloten ruimte

Leerkrachten proberen zoveel mogelijk te voorkomen dat zij met een leerling in een afgesloten ruimte zijn, zoals bijvoorbeeld in een magazijn. Als dit niet is te voorkomen, wordt er - als dat mogelijk is - voor gezorgd dat de deur openstaat of dat anderen door de glazen deur naar binnen kunnen kijken, zodat collega's kunnen horen wat er wordt besproken, of kunnen zien wat er gebeurt.

Kleding

Medewerkers gaan zelf representatief gekleed, passend bij de functie die zij vervullen. Zij zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie qua gedrag en kleding. O.a. (aanstootgevende) piercings, tatoeages, naveltruitjes en kleding voorzien van suggestieve of discriminerende teksten worden als ongewenst beschouwd.

Medewerkers maken over kleding geen opmerkingen die kwetsend of als bewust prikkelend kunnen worden uitgelegd.

Het dragen van een hoofddoek, op grond van religieuze overwegingen, wordt toegestaan, maar niet in situaties waarin dit een gevaar kan opleveren (bijv. tijdens de gymles). Het dragen van overige hoofddekzels (petten, mutsen e.d.) zijn in de school niet toegestaan.

Als er hulp moet worden geboden wanneer een kind een verschoning nodig heeft, wordt er rekening gehouden met de aanwezige mogelijkheden op school en de afspraken met de ouders. Er zijn op school altijd verschoningen aanwezig.

Lichaamscontact

Mogelijk komen de regels over lichaamscontact overdreven over. Zie deze regels dan ook als een leidraad, een houvast bij conflicten. De gedragscode mag de spontane omgang tussen leerkracht en leerling en andere betrokkenen niet in de weg staan.

Als een leerkracht iets uitlegt of voor moet doen terwijl hij naast de leerling staat, mag hij zich enigszins over het kind heen buigen. Bij jongere leerlingen, met name bij kleuters, komen met enige regelmaat situaties voor waarin er wel enig lichamenlijk contact is en de leerling en leerkracht heel dicht bij elkaar zijn. Ook bij motorische oefeningen of motorische leersituaties kan het lichaamscontact nodig zijn; denk aan ondersteuning bij turnoefeningen of hulp bij het vinden van de juiste schrijfhouding. Hierbij geldt dat leerkrachten de leerlingen niet onnodig en niet ongewenst aanraken.

Knuffelen en op schoot nemen

In de onderbouw kan het voorkomen dat kinderen op schoot worden genomen. Dit gebeurt alleen wanneer de kinderen dit zelf aangeven, nooit tegen hun wil. In de bovenbouw gebeurt dit niet meer.

Vechtende leerlingen

Als vechtende leerlingen uit elkaar moeten worden gehaald en het lukt niet met woorden, dan worden ze met zo minimaal mogelijke aanrakingen door een volwassene uit elkaar gehaald.

Controleverlies

Soms kan het voorkomen dat een kind zijn zelfbeheersing volledig verliest. Het kind moet dan tegen zichzelf in bescherming worden genomen en in bedwang worden gehouden door middel van lichamenlijk contact. Dit is soms ook nodig ter bescherming van medeleerlingen, van anderen en van de leerling zelf. Om die reden is het toegestaan. Hier geldt dat er sprake moet zijn van strikt noodzakelijk contact. Wanneer zich een dergelijke situatie heeft voorgedaan worden de ouders hier direct van op de hoogte gesteld door de leerkracht of de directie.

Kinderen aanraken, aanhalen

Een aai over de bol of een schouderklopje zijn goede pedagogische middelen. In het algemeen geldt hierbij: let erop of een kind hiervan gediend is.

Kinderen troosten en belonen

Kinderen hebben het recht aan te geven wat zij wel en niet als prettig ervaren bij troosten en belonen.

Lichamenlijke aanraking kan bij het troosten heel goed zijn. Merk je dat een leerling dit niet wil, dan doe je dit niet. Spontane reacties blijven mogelijk, ook in de hogere groepen, waarbij de wensen van de kinderen altijd moeten worden gerespecteerd.

Kinderen zoenen

Leerkrachten zoenen geen kinderen, noch vragen ze om een zoen.

Leerlingen straffen

Er worden geen lichamenlijke straffen gegeven, ook geen lichte tikken of daadwerkelijk knijpen in een arm.

Lichamenlijk geweld

Lichamenlijk geweld tussen personen wordt in geen enkele situatie getolereerd.

Gymnastieklessen

Aan- en uitkleden en douchen

In de groepen 1 en 2 worden, indien nodig, kinderen geholpen met aan- en uitkleden. Vanaf groep 3 gebeurt dit niet meer, tenzij een kind erom vraagt.

Vanaf groep 3 kleden jongens en meisjes zich gescheiden om en hebben een eigen kleedkamer. De leerkracht kleedt zich in een eigen ruimte om. Ook hierbij geldt dat de leerkracht zijn komst duidelijk

aankondigt door bijvoorbeeld te kloppen. Dit geldt ook voor de leerlingen. Als dit nodig is uit het oogpunt van ordehandhaving of in noodgevallen zal de leerkracht altijd de kleedruimte betreden.

Bij het douchen zijn de kinderen vanaf groep 3 gescheiden. Bij het omkleden is er zoveel mogelijk iemand van de begeleiding aanwezig.

Hulpverlening en uitleg tijdens de gymles

Tijdens de gymles zijn aanrakingen soms nodig. Hulpverlening en uitleg bij een bewegingsuitvoering gebeurt altijd met inachtneming van het karakter van deze gedragscode.

Ongelukken in de gymzaal, douche- of kleedruimte

Lichamelijke aanrakingen zijn voor een behandeling vaak noodzakelijk. Bij behandeling van een geblesseerde leerling zorgt de leerkracht ervoor dat er een andere leerling of volwassene bij aanwezig is. Als er hulp moet worden geboden, wordt er rekening gehouden met de aanwezige mogelijkheden op school en de wensen van het kind.

Eén op één-situaties in de gymzaal

Leerkrachten proberen te voorkomen dat zij alleen met een individuele leerling in een gymzaal of bij ruimte van de zaal zijn.

Het schoolreisje/ schoolkamp

Schoolkampen

Op schoolkampen bestaat de leiding uit mannelijke en vrouwelijke begeleiders, waarvan minimaal 2 personen beschikken over een onderwijsbevoegdheid. Tijdens een schoolkamp gelden dezelfde gedragsregels als in de normale schoolsituatie.

Het slapen

Jongens en meisjes slapen vanaf groep 6 gescheiden.

Het betreden van de slaapzaal

Kinderen mogen alleen op hun slaapzaal komen als er in de dagplanning tijd voor is ingeruimd of in incidentele gevallen als er toestemming voor is gegeven door de leiding.

Het slapen van de leiding

Mannelijke begeleiders slapen in de buurt van de jongens en houden toezicht op de jongenszaal.

Vrouwelijke begeleiders slapen in de buurt van de meisjes en houden toezicht op de meisjeszaal.

Soms kan het met het oog op orde noodzakelijk zijn dat de leiding slaapt in de slaapzaal van de groep waarvoor zij verantwoordelijk is.

Buitenactiviteiten

Er wordt altijd in groepen aan activiteiten gedaan. Kinderen worden niet alleen naar een bepaalde plaats (bos, strand, et cetera) gestuurd, ook niet vergezeld door een enkel lid van de leiding. Voor vertrek van de buitenlocatie naar de kamplocatie worden de leerlingen altijd geteld.

Alleen zijn met een leerling

In het algemeen geldt ook voor schoolreisjes dat een één-op-één-situatie zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Pesten

Zie hiervoor het school specifieke pestprotocol.

Racisme en discriminatie

Wij leven in een multiculturele samenleving. Dit houdt in dat verschillende groepen uit onze samenleving hun eigen cultuur hebben. Ook onze schoolbevolking is multicultureel. Dit vraagt aandacht voor een goed pedagogisch klimaat voor alle leerlingen, waarbij respect voor elkaar een voorwaarde is. Dit komt in het volgende tot uiting:

- De leerkrachten, leerlingen en ouders behandelen elkaar gelijkwaardig en met respect.
- Wij discrimineren niet en gebruiken geen discriminerende of racistische taal zowel mondeling als schriftelijk.
- Wij houden ons aan de gedragscode zoals hierboven is omschreven en zolang het relevant is aan dit onderwerp.

Bespreken van onacceptabel gedrag

Onacceptabel gedrag van leerlingen

Kinderen die gedrag vertonen dat onacceptabel is, worden hierop aangesproken door de leerkracht.

Met onacceptabel wordt bedoeld: agressieve, gewelddadige, discriminerende, seksueel getinte uitlatingen zowel fysiek, verbaal, schriftelijk als multimediaal. Dit kan in groepsverband of individueel.

Klachten

Zie hiervoor de algemene klachtenregeling zoals deze binnen stichting Edu-Ley opgesteld is.

Omgang met ouders

De scholen van de Stichting Edu-Ley zijn scholen die midden in de maatschappij staan en aansluiting vinden bij de ontwikkelingen in die maatschappij. Wij vinden het belangrijk dat ouders participeren; zij zijn professionals van de praktijk. De scholen van Stichting Edu-Ley zijn scholen zonder drempels waar zoveel mogelijk tegemoet wordt gekomen aan de behoeften, competenties, autonomie en relaties met elkaar.

Dat doen wij door:

Rekening te houden met verschillen door

- Eenieder in zijn waarde te laten
- Het goede voorbeeld te geven
- Te reflecteren

Het creëren van een constructieve, professionele en veilige werksfeer door klachten of problemen te bespreken volgens het volgende stappenplan:

1. klacht/ probleem bespreken met de leerkracht
  - indien klacht/ probleem blijft bestaan:
2. klacht/ probleem bespreken met de leerkracht samen met de teamleider
  - indien klacht/ probleem blijft bestaan
3. klacht/ probleem bespreken met de leerkracht samen met de directie.
  - indien klacht/ probleem blijft bestaan
4. bespreken met het CvB
  - indien klacht/ probleem blijft bestaan
5. klacht indienen bij Landelijke Klachten Commissie.

Afspraken kunnen altijd worden gemaakt; maar problemen worden niet in het bijzijn van kinderen besproken.

2. Gedragscode LEERLINGEN

Inleiding

Stichting Edu-Ley wil in haar benadering van het onderwijs tegemoet komen aan de basisbehoeften van de leerlingen op het gebied van relatie, competentie en autonomie. Het pedagogisch klimaat kenmerkt zich door de sfeer waarin onze kinderen opgroeien en leerkrachten met hen werken.

We proberen die sfeer te scheppen door rekening te houden met verschillen door:

- Het goede voorbeeld te geven;
- Ieder kind in zijn waarde te laten;
- Leerkrachten en leerlingen te leren reflecteren op eigen gedrag;
- Veiligheid te bieden op de weg naar zelfstandigheid.

Bespreken van onacceptabel gedrag

Kinderen die gedrag vertonen dat onacceptabel is, worden hierop aangesproken door de leerkracht. Met onacceptabel wordt bedoeld: agressieve, gewelddadige, discriminerende, seksueel getinte uitlatingen zowel fysiek, verbaal, schriftelijk als multimediaal. Dit kan in groepsverband of individueel. Daarnaast is het niet toegestaan om wapens, alcohol en energydrinkjes mee te brengen naar school. Deze zaken zullen in beslag worden genomen en worden niet meer teruggegeven.

Leidraad kleding op school

Inleiding

Er is veel publiciteit geweest rond scholen die hun leerlingen verboden gezichtsbedekkende kleding of een hoofddoek te dragen. Uit de discussies die daarop volgden, bleek dat veel scholen niet weten welke eisen ze aan kleding mogen stellen. Mag een school zomaar hoofddoekjes verbieden? En hoe zit het met andere min of meer omstreden kledingstukken als naveltruitjes of bomberjacks? Hoe moet een school kledingvoorschriften vastleggen? En op welke manieren kan een school ervoor zorgen dat leerlingen zich aan kledingvoorschriften houden?

Als bijlage 1 is hiervoor de leidraad aangegeven.

Nadere concretisering van de kledingvoorschriften

De scholen van Stichting Edu-Ley stellen het volgende:

- Hoofdbedekking anders dan vanuit godsdienstige overwegingen wordt niet toegestaan,
- Het is niet toegestaan in de klas met ontbloot bovenlichaam aanwezig te zijn,
- Het is ongewenst kinderen naveltruitjes te laten dragen,
- Het is toegestaan kleding te dragen waaruit identificatie met bepaalde ideeën blijkt mits deze geen reden tot wanordelijkheden geven,
- Het is toegestaan kleding te dragen die de vrijheid van godsdienst raken.

Gedragscode digitale communicatie

Hiervoor verwijzen we naar het handboek gedragscode IBP en mediagebruik en de privacyverklaring.

3. Gedragscode (HULP)OUDERS

Alle scholen behorende tot de Stichting Edu-Ley hanteren gedragsregels voor medewerkers en leerlingen.

Het is daarom logisch om dat ook voor alle ouders te doen die in en rond onze scholen op vele gebieden hulpverleners.

Daarnaast is het wenselijk deze gedragsregels ook voor andere ouders te laten gelden.

Algemene omgangsregels

1. Begroet de ander bij binnenkomst en neem afscheid bij vertrek.

2. Accepteer en respecteer de ander zoals hij is.

Oordeel niet te snel en sluit niemand buiten om zijn of haar geloof, uiterlijk, sekse, ras, gezondheid, et cetera.

3. Spreek elkaar altijd rustig en met respect aan.

a. Doe dat in correct taalgebruik.

b. Zeg de ander wat je voelt als je iets niet prettig vindt.

c. Niet uitschelden, uitlachen en roddelen.

d. Luister naar elkaar en probeer elkaar te helpen.

4. Respecteer andermans eigendommen, dus ook die van kinderen.

5. Praat niet negatief over ouders, leerlingen en schoolpersoneel, of verwijst naar de plaats waar de kritiek uitgesproken moet worden.

Omgang met leerlingen

1. Maak duidelijke afspraken, overleg die met de leerkracht en kom ze na.

2. Wees open en eerlijk; oordeel rechtvaardig.

3. Bespreek problemen, misverstanden, of moeilijkheden met kinderen met de betreffende leerkracht.

4. Zorg voor een fijne sfeer.

5. Bespreek alle zaken waarover vragen zijn zo mogelijk meteen na de activiteit.

Omgang met andere (hulp)ouders

1. Heb vertrouwen in elkaar, steun elkaar, wees eerlijk, meelevend en hulpvaardig.

2. Kom afspraken na.

Communicatie

Communiceren over deze gedragscode is van essentieel belang. Het gaat over afspraken die we met elkaar maken en met elkaar naleven. De gedragscode werkt alleen wanneer we elkaar op naleving aanspreken, wanneer we over de gedragscode spreken en wanneer we met elkaar blijven praten.

Leerlingen, ouders en teamleden moeten dus communiceren met elkaar.

De communicatie over deze gedragscode vindt op de volgende wijze plaats:

- De ouders worden bij inschrijving van hun kind geïnformeerd over de gehanteerde gedragscode.
- De gedragscode is op iedere school van Stichting Edu-Ley beschikbaar voor ouders.
- In de schoolgids worden de ouders op de hoogte gesteld van aanwezigheid en beschikbaarheid van de gedragscode op de school van hun kind(eren).
- De gedragscode wordt uitgereikt aan nieuwe personeelsleden en stagiaires

NB: Voor de leesbaarheid is in de tekst steeds de mannelijke vorm aangehouden. Vanzelfsprekend kunt u waar "hij" staat ook "zij" lezen en waar "zijn" staat ook "haar".

Bijlage 1

In deze leidraad wordt uitgelegd welke eisen een school aan kleding mag stellen, welke grenzen wet- en regelgeving hieraan stellen, hoe deze voorschriften kunnen worden vastgelegd en hoe ze kunnen worden gehandhaafd.

Kledingvoorschriften

Een school is in principe vrij om kledingvoorschriften voor te schrijven. Er zijn wel voorwaarden waar deze voorschriften aan moeten voldoen:

- De voorschriften mogen niet discriminerend zijn;
- De voorschriften mogen de vrijheid van meningsuiting niet aantasten;
- De voorschriften moeten worden opgenomen in de schoolgids;
- De maatregel op het overtreden van een kledingvoorschrift mag niet onevenredig zwaar zijn.

Hieronder een toelichting.

Kledingvoorschriften mogen niet discriminerend zijn

Kledingvoorschriften kunnen, meestal onbedoeld, discriminerend zijn. Van discriminatie is volgens de Algemene wet gelijke behandeling sprake als er onderscheid wordt gemaakt wordt op grond van:

- Godsdienst of levensovertuiging,
- Politieke gezindheid,
- Ras,
- Geslacht,
- Nationaliteit,
- Seksuele geaardheid
- Burgerlijke staat.

Het maken van onderscheid op een van deze gronden is in de regel altijd verboden. De wet maakt echter voor sommige scholen en voor sommige situaties uitzonderingen.

Kledingvoorschriften die de vrijheid van godsdienst raken

Sommige godsdiensten hebben kledingvoorschriften. Dat kan gaan om hoofddoeken, gezichtsbedekkende kleding en om het dragen van een keppeltje of van een tulband. Het verbieden van dergelijke kleding is in strijd met de gelijke behandelingswetgeving. Zo'n verbod maakt namelijk onderscheid op grond van godsdienst: alleen de aanhangers van deze godsdienst worden door het verbod getroffen. Dat niet iedere gelovige deze kledingvoorschriften als verplichtend ziet, maakt daarbij niets uit. Er zijn wel uitzonderingen op deze regel.

Kledingvoorschriften die niet de vrijheid van godsdienst of meningsuiting raken

Niet alleen religieus of politiek geïnspireerde kleding kan tot weerstand leiden. Baseballpetjes of naveltruitjes worden ook niet door iedereen gewaardeerd. Voor kleding die geen uiting is van een godsdienst of een mening, kan een school kledingvoorschriften opstellen. Er gelden daarbij wel procedurele eisen, die overigens voor alle kledingvoorschriften gelden.

Procedurele eisen

Het is belangrijk dat kledingvoorschriften op school op een goede en duidelijke manier worden opgesteld. Dit voorkomt onbegrip en problemen met de interpretatie van de voorschriften. De voorschriften moeten ondubbelzinnig zijn. Een voorschrift mag niet voor meer dan één uitleg vatbaar zijn. De voorschriften moeten voor alle leerlingen gelden en ze moeten bij iedereen bekend zijn, bijvoorbeeld door publicatie op de schoolwebsite.

Een basisschool kan niet zomaar kledingvoorschriften instellen. De voorschriften moeten worden vastgelegd in de schoolgids en daarvoor is toestemming nodig van de medezeggenschapsraad.

Handhaven kledingvoorschriften

Als er problemen zijn bij het handhaven van kledingvoorschriften is het vanzelfsprekend aan te raden om problemen eerst in overleg op te lossen. Als het niet lukt om een oplossing te vinden, kan een school een maatregel treffen vanwege het niet naleven van de kledingvoorschriften, zoals schorsen. De maatregel moet wel in verhouding staan met de overtreding.

Bijlage 2

Vertaling naar de klas

De leerlingen van de school worden in kennis gesteld van de gedragsregels door middel van een inleidend klassengesprek. Als de groepsleerkracht het nodig vindt, kan hij de regels, de voordelen en nadelen van internet in loop van het jaar weer aan de orde stellen. De internetregels (een papier met daarop tien regels en afspraken met betrekking tot verantwoord computergebruik, zie verder) hangen in elke klas.

In het klassengesprek komt aan de orde:

- toon respect voor anderen;
- behandel anderen zoals jij wilt worden behandeld;
- stuur geen gemene of vervelende e - mails;
- je gedrag op internet bepaalt hoe veilig je bent, dus niet zoeken naar seks, geweld, discriminatie, racisme et cetera;
- klik een site weg als er toch iets op je scherm komt waar je van schrikt;
- meld het je leerkracht, contactpersoon, vertrouwenspersoon als jij op internet iets tegenkomt wat je vreemd, vervelend, smerig, beledigend of bedreigend vindt;
- geef nooit persoonlijke informatie door;
- je echte naam, adres, (mobiele) telefoonnummer, je bankpas, maar ook foto's van jezelf of je familie laat je niet zomaar overal slingeren, dus ook niet op internet, want je weet nooit wat anderen daarmee doen;
- je wachtwoord is alleen van jou, vertel het aan niemand, want voor je het weet, is het bij iedereen bekend.
- stop met chatten als het vervelend wordt of je je niet meer veilig voelt;
- praat er met anderen over, blijf er niet mee zitten, neem bekenden in vertrouwen;
- maak nooit (!) afspraak met internetvrienden. Afspreken met iemand die je via internet hebt leren kennen, is gevaarlijk; je weet nooit zeker met wie je chat.
- meld het je leerkracht als jij onbeschofte of gemene mailberichten ontvangt;
- reageer niet op pestmail;
- verwijder volgende e-mails van dezelfde afzender zonder ze te openen, of zet de afzender in de lijst ongewenste mail (als dader geen reactie krijgt, is de lol ervoor hem snel af).